

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

باسمه تعالی

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای کروبی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام، لایحه "ساختار سازمانی نظام تامین اجتماعی کشور" که بنا به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در جلسه مورخ ۱۳۸۱/۵/۶ هیأت وزیران به تصویب رسیده است، جهت طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می گردد.

سید محمد خاتمی

رئیس جمهور

۲۴۵۵۹

۱۳۸۱ / ۵ / ۱۴

رونوشت:

- دفتر رئیس جمهور، دفتر معاون اول رئیس جمهور، شورای نگهبان، دفتر معاونت حقوقی و امور مجلس رئیس جمهور، دبیرخانه شورای اطلاع رسانی دولت و دفتر هیأت دولت.

ورود به دبیرخانه شورای نگهبان	
شماره ثبت:	۱۴۶۰ / ۸۱ / ۱۱
تاریخ ثبت:	۱۱ / ۵ / ۸۱
اقدام کننده:	عصر

لایحه ساختار سازمانی نظام تأمین اجتماعی کشور

ماده ۱ - به منظور فراهم ساختن زمینه تحقق اصل ۲۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای مفاد فصل پنجم قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و با هدف پایه گذاری و تکوین نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی کشور از طریق ساماندهی ساختارها و موجودیت‌های سازمانی فعال در این نظام و نیز با تأکید بر ضرورت تمرکز و هماهنگی در سیاست گذاری‌ها و برنامه‌ریزی کلان در جهت ایجاد اطمینان به تأمین معاش و ارتقای کیفیت زندگی همگان، گسترش امنیت و عدالت اجتماعی از تاریخ تصویب این قانون "وزارت رفاه و تأمین اجتماعی" که در این قانون "وزارت" نامیده می‌شود، تشکیل می‌گردد.

ماده ۲ - قلمروهای اصلی فعالیت برای تحقق نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی به شرح زیر خواهد بود:

الف) بیمه‌های همگانی مشتمل بر:

۱) بیمه‌های اجتماعی (برای کلیه افراد شاغل که با پرداخت حق بیمه از خدماتی نظیر بازنشستگی، از کارافتادگی، حوادث و سوانح، بازماندگان و بیکاری، با رعایت موازین مربوط به ورودی‌ها و خروجی‌ها و اصول محاسبات بیمه‌ای برخوردار می‌شوند).

۲) بیمه‌های اجتماعی مکمل (برای بهره‌مندی از سطح بالاتر یا تکمیلی خدمات بیمه‌های اجتماعی، براساس توافق بیمه‌گذار و بیمه‌گر و با مشارکت و تعهد پرداخت حق بیمه توسط بیمه‌گذار تعیین می‌گردد).

ب) بیمه‌های خدمات درمانی مشتمل بر:

۱) بیمه‌های درمان همگانی (برای عرضه بیمه پایه خدمات درمانی و سطح همگانی درمان به کلیه افراد جامعه مطابق با استانداردهای بهداشتی و درمانی از طریق مشارکت بیمه شده، بیمه‌گذار و دولت).

۲) بیمه‌های درمان مکمل (برای بهره‌مندی از سطح بالاتر یا تکمیلی خدمات بیمه‌های درمانی که براساس توافق بیمه‌گذار و بیمه‌گر و با تعهد پرداخت حق بیمه توسط بیمه‌گذار تعیین می‌گردد).

ج) امور حمایتی، توانبخشی و یارانه‌ها مشتمل بر:

۱) خدمات پیشگیری از بروز یا تشدید معلولیت‌ها و آسیب‌های اجتماعی در گروه‌های هدف، معلولان، سالمندان و تحت پوشش قرارداد آنها در سه سطح پیشگیری، درمان و توانبخشی.

۲) تلاش برای حفظ و ارتقای کیفیت زندگی و تقویت استعدادها و ظرفیت‌های انسانی و بهبود سلامت اجتماعی شهروندان با تأکید بر گروه‌های خاص نیازمند به ویژه زنان و کودکان.

۳) کاهش زمینه‌های بروز فقر و نیازمندی از طریق حمایت و توانمندسازی گروه‌های هدف، بررسی و پیمایش روند اختصاص یارانه‌های اجتماعی، شناسایی گروه‌های نیازمند و اعمال روش‌های تخصیص کارآمد یارانه‌ها جهت حمایت از آنان.

د) امداد و سوانح مشتمل بر:

۱) زمینه‌سازی برای گسترش و ارائه فوری و لازم خدمات به آسیب‌دیدگان بلایای قهری و سوانح از طریق دستگاه‌های امدادی دولتی، عمومی و مردمی در چهارچوب طرح جامع امداد و نجات کشور.

۲) ایجاد شرایط لازم برای آموزش و ارتقاء سطح آمادگی مردم، سازمان‌ها و نهادها در مواجهه با بلایای قهری و سوانح جهت کاهش آسیب‌پذیری‌های اقتصادی و اجتماعی ناشی از حوادث.

ماده ۳- اهم وظایف و اختیارات وزارت عبارت است از:

۱) زمینه‌سازی برای تحقق اصول فراگیری، جامعیت و کفایت نظام و بسط پوشش‌های بیمه‌ای، حمایتی و امداد و نجات کشور.

- ۲) سیاست گذاری و تدوین راهبردهای اساسی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی و تدوین معیارهای جامعیت و کفایت روزآمد نظام.
- ۳) ایجاد هماهنگی در برنامه‌های اجرایی قلمروهای چهارگانه نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی.
- ۴) ایجاد هماهنگی و تعامل برنامه‌های نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی با برنامه‌های جامع قلمروهای اشتغال، بهداشت و درمان، آموزش و پرورش، مسکن و سایر بخش‌های مرتبط.
- ۵) تهیه و تدوین لوایح و مقررات مورد نیاز برای تحقق نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی و پیشنهاد آنها برای تأیید و تصویب به مراجع ذیربط.
- ۶) تنظیم کلان بودجه عمومی دولت در قلمروهای بیمه‌های اجتماعی و خدمات درمانی، حمایتی، توانبخشی و یارانه‌ها، امداد و سوانح کشور و پیشنهاد آن به شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی.
- ۷) مدیریت منابع و مصارف و تنظیم بودجه تلفیقی نظام رفاه و تأمین اجتماعی به منظور متعادل‌سازی اعتبارات و تخصیص بهینه منابع به مصارف در قلمروهای کارکردی مربوط.
- ۸) سازماندهی نظام نظارت، ارزیابی و ارزشیابی کارکردهای نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی و تنظیم و ارائه گزارش‌های مربوطه به شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی.
- ۹) ساماندهی و مدیریت اجرایی نظام هدفمند یارانه‌های اجتماعی و جهت‌دهی آن به سوی افراد و خانواده‌های نیازمند با رویکرد خوداتکایی و اشتغال.
- ۱۰) طراحی و تنظیم کارکردهای نظام به گونه‌ای که حتی‌الامکان حمایت از کلیه افراد به ویژه افراد نیازمند از شبکه‌های بیمه‌ای صورت پذیرد.
- ۱۱) بررسی و ارزیابی مستمر به منظور اطمینان و ثبات وضعیت مالی (منابع و مصارف) قلمروهای کارکردی نظام برای اجرای تعهدات جاری و آتی و ارائه گزارش‌های لازم به مراجع ذیربط.
- ۱۲) تشکیل پایگاه اطلاعاتی نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی.

۱۳) سیاست‌گذاری، حمایت و زمینه‌سازی برای بسط فعالیت‌های نهادهای غیردولتی و خیریه‌ها، به منظور فعالیت در قلمروهای مختلف نظام و هدایت راهبردی و نظارت کلی بر آنان.

۱۴) ساماندهی شوراها و مجامع تصمیم‌گیری در قلمروهای بیمه‌های اجتماعی، خدمات درمانی، امور حمایتی و توانبخشی و امور امدادی در جهت افزایش کارآمدی و اثربخشی از طریق مراجع قانونی ذیربط.

ماده ۴ - به منظور ایجاد هماهنگی در برنامه‌ها و تمرکز در سیاست‌گذاری‌های کلان، نظارت، ارزشیابی و هدایت کلی امور در قلمروهای کارکردی نظام جامع، "شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی کشور" به ریاست رئیس جمهور تشکیل می‌گردد.

تبصره ۱ - ترکیب اعضاء، حدود وظایف و اختیارات شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی به موجب آیین‌نامه‌ای است که به پیشنهاد مشترک وزارت و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲ - وزیر رفاه و تأمین اجتماعی عضو و دبیر شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی کشور خواهد بود.

ماده ۵ - به منظور فراهم سازی زمینه‌های لازم برای انسجام، یکپارچگی و ایجاد انتظام بین بخشی، هماهنگی و تشریک مساعی در بین اجزاء، عناصر و نهادها و سازمان‌های فعال در هر یک از قلمروها، تهیه و تدوین آیین‌نامه‌ها، ضوابط و چهارچوب‌های عملیاتی و حقوقی، تخصیص مقدماتی منابع و امکانات و برقراری تعامل توسعه‌ای بین اجزاء و عناصر یادشده، شوراهای تخصصی و راهبردی حسب ضرورت و به ریاست وزیر رفاه و تأمین اجتماعی تشکیل خواهد شد.

تبصره - ترکیب اعضاء و حدود وظایف و اختیارات شوراهای مذکور، به پیشنهاد مشترک وزارت و سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و تأیید شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی و با تصویب هیأت وزیران تعیین خواهد شد.

ماده ۶ - سیاست‌گذاری و نظارت بر تخصیص منابع عمومی دولت در سازمان‌ها، نهادهای عمومی و تشکلهای غیردولتی و خیریه‌ها که در قلمرو رفاه و تأمین اجتماعی کشور فعالیت می‌کنند و برای بخشی از فعالیت‌های خود از بودجه عمومی یا تسهیلات قانونی استفاده می‌کنند، توسط وزارت انجام می‌پذیرد و سازمان‌ها، نهادها و

تشکل های مذکور موظف به تبعیت از سیاست های وزارت و مصوبات شورای عالی و شوراهای تخصصی و راهبردی مربوطه، در این موارد می باشند.

تبصره - بودجه نهادها و سازمان های فعال در قلمروهای رفاه و تأمین اجتماعی از طریق مراجع قانونی ذریبط خود تصویب می گردد و سپس برای تلفیق و درج در بودجه کل کشور به وزارت ارائه می گردد.

ماده ۷ - با تصویب این قانون کلیه دستگاه ها و نهادهای فعال در قلمروهای کارکردی نظام از جمله سازمان تأمین اجتماعی، سازمان بیمه خدمات درمانی، سازمان تأمین خدمات درمانی نیروهای مسلح، سازمان بهزیستی کشور، سازمان بازنشستگی کشوری، سازمان بیمه و بازنشستگی نیروهای مسلح با حفظ شخصیت حقوقی و قوانین و مقررات مورد عمل، از دستگاه های متبوع منتزع و به وزارت وابسته خواهند شد. وزیر رفاه و تأمین اجتماعی ریاست مجامع، شوراهای یا دیگر مراجع عالی دستگاه های مزبور را بر عهده خواهد گرفت.

تبصره - خط مشی های مصوب امور بهداشتی، درمانی، سطح بندی خدمات درمانی و سامانه ارجاع و همچنین مصوبات شورای عالی بیمه خدمات درمانی برای وزارت و قلمروهای آن لازم الاجرا می باشند.

ماده ۸- وزارت مکلف است حداکثر ظرف مدت ششماه از تاریخ تصویب این قانون نسبت به تاسیس صندوق بیمه روستائیان اقدام کند.

تبصره - اساسنامه، منابع و وظایف و اختیارات این صندوق به پیشنهاد مشترک وزارت و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و تأیید شورای عالی رفاه و تأمین اجتماعی به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

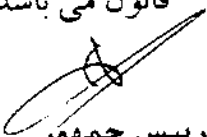
ماده ۹- وزارت مکلف است نسبت به سامان دهی مراکز آموزشی پژوهشی دستگاه های تحت پوشش خود در قالب یک مرکز عالی آموزش و پژوهش اقدام نماید و موارد را به تصویب مراجع ذریبط برساند.

ماده ۱۰- چگونگی ادغام فعالیتهای موازی، حذف فعالیتهای غیر ضرور، سامان نوین و کارآمد قلمروها و برپایی تقسیم کار اصولی بین قلمروهای مختلف نظام و کارگزاران و نهادهای فعال در این قلمروها، مطابق با آیین نامه ای خواهد بود که به

پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت و پس از تایید شورایی عالی به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

ماده ۱۱- وزارت مکلف است با سیاست گذاری و تأمین منابع، حداکثر یکسال پس از تصویب این قانون، برنامه های زیر را از طریق دستگاهها و کارگزاران ذیربط اجرا نماید:

- (۱) گسترش پوشش بیمه های اجتماعی بین اقشار شهری و روستایی.
 - (۲) بسط پوشش اجباری بیمه اجتماعی مزد بگیران با مشارکت بیمه شده، کارفرما و دولت.
 - (۳) گسترش پوشش بیمه های اجتماعی خویش فرمایان.
 - (۴) اجرای کامل قانون حمایت از زنان و کودکان بی سرپرست و تأمین حداقل نیازهای اساسی آنها و ایجاد بیمه خاص بیوگان و زنان سالخورده و بی سرپرست.
 - (۵) برپایی سامان لازم جهت هدفمند ساختن یارانه های اجتماعی برای برخورداران افراد و گروههای هدف.
 - (۶) پوشش کامل بیمه خدمات درمانی همگانی به کلیه افراد جامعه.
 - (۷) تهیه طرح جامع امداد و نجات کشور با همکاری و هماهنگی سایر دستگاههای ذیربط.
 - (۸) اتخاذ سازوکار لازم جهت جلب و گسترش هرچه بیشتر مشارکت اجتماعی - مدیریتی و مالی نهادهای غیردولتی - تعاونی خیریه و خصوصی در قلمروهای نظام جامع رفاه و تأمین اجتماعی کشور.
- ماده ۱۲- دولت مکلف است تا پایان برنامه سوم با مهندسی مجدد و نوین ساختار کلان خود حداقل نسبت به حذف یکی از وزارتخانه های موجود اقدام نماید.
- ماده ۱۳- از تاریخ تصویب این قانون، آن قسمت از قوانین امور بیمه های اجتماعی و خدمات درمانی، حمایتی، توانبخشی، امدادی و یارانه ها که مغایر با این قانون می باشد، ملغی الاثر می گردد.

رییس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

به منظور تحقق اصل بیست و نهم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای فصل پنجم قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۷۹ - و با عنایت به ضرورت تمرکز سیاستگذاری و برنامه ریزی کلان امور تأمین اجتماعی، هماهنگی بین سازمانهای ذی ربط، تأمین پوشش کامل جمعیتی از نظر ابعاد و جامعیت نظام تأمین اجتماعی، تأمین معاش و ارتقای کیفیت زندگی همگان، گسترش امنیت و عدالت اجتماعی لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می شود: